



รายงานการวิจัย

เรื่อง

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง

Roles of Mass Media in Creating Political Communication

Network

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2559

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง
ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี
ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง และ 2) แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง ในพื้นที่จังหวัดสงขลา

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มประชากรหลักในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 2 กลุ่ม คือ 1) ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ที่มีตำแหน่งบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการบริหาร ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสถานีวิทยุ/โทรทัศน์ เจ้าของกิจการ หัวหน้าฝ่ายหรือตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับนโยบายองค์กรสื่อ จากสื่อแต่ละประเภท ประเภทละ 4 คน รวม 16 คน 2) ระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้สื่อข่าว ผู้จัดรายการ ผู้ดูแลเว็บไซต์ด้านเนื้อหา โดยเชิญทุกสื่อเข้าร่วม ให้ได้ครบจำนวน 20 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง สื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลามีการนำเสนอข่าวสารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผ่านทางรายการณรงค์ให้ประชาชนไปลงคะแนนการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอข่าวสารที่เป็นกลาง สื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลามีการนำข้อมูลข่าวสารของทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่ให้กับประชาชนในจังหวัดสงขลา และ 2) แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง ประกอบด้วย (1) มุ่งองค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายที่ร่วมกันคือ มีมุมมองของความเป็นสื่อมวลชน มีวิสัยทัศน์ที่เน้นข้อเท็จจริงเป็นประโยชน์และให้ความรู้ มีความสนใจข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมในการส่งข้อมูลข่าวสารให้เครือข่าย มีการร่วมกันประสานทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีการเกื้อหนุนพึ่งพากัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลอื่นๆ (2) มีทั้งเครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติและเครือข่ายจัดตั้ง (3) มีกระบวนการในการสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย ผู้ส่งสารหลัก คือสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ผู้ก่อตั้งเครือข่ายที่คอยประสานกับสื่อที่เป็นผู้รับสาร โดยส่งสารคือข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนผ่านช่องทางการสื่อสารคือกลุ่มไลน์ที่เป็นเครือข่ายโดยมีสมาชิกที่เป็นสื่อมวลชนทุกประเภทในจังหวัดสงขลา

คำสำคัญ บทบาทหน้าที่ สื่อมวลชน การสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง

Title: Roles of Mass Media in Creating Political Communication Network.
Researcher: Assistant Professor Dr. Supaporn Sridee.
Year: 2020

Abstract

The objectives of “Roles of Mass Media in Creating Political Communication network” were 1) to study the roles of mass media in creating political communication networks; and 2) to establish guidelines for creating a network of mass media in political communication. in Songkhla Province.

Qualitative research method was used to collect data form “in-depth interviews” with two main groups of key informants in Songkhla Province. 1) The executive groups composed of 16 news editors, executive editors, directors or heads of radio or television stations, business owners, or chiefs of any department responsible for monitoring all policies implementation; and 2) the operational group composed of 20 reporters, program managers, and website content administrators.

It was found that (1) the mass media had roles in creating political communication networks using mass media to promote political participation among all people, using mass media to present news and relevant activities to promote public participation via public campaigning for elections at both national and local levels, focusing on neutral news, and disseminating information from the National Election Commission to people in Songkhla Province; and (2) Guidelines for creating political communication networks are a) members should have common interests, consisting of: a journalistic viewpoint; a vision emphasizing fact finding, being beneficial and informing; interest in political news; participating by sharing new; coordinating with public and private agencies; and mutual support; b) there should be both naturally formed political communication networks and established political communication networks; c) the process of network building should consist of: the primary message sender (the government public relations office of Songkhla Province, founder of the network) coordinating with the message receivers (journalists) and transmitting news from government agencies, state enterprises and the private sector via the medium of a Line application group, which is a network with members from every kind of mass media.

Keywords: Media Roles, Mass media, Political communication networking